

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

78. ÅRGANG

14. MAI 1966

A V I N N H O L D E T :

EN VAKTAVLØSNING (LEDER) - D-DAG PÅ ENERHAUGEN
- APROPOS 17. MAI - BERGPREKEN OG U-LAND - BLIKK
PÅ TIDEN - FILM

NR

10

NESTE NUMMER UTKOMMER 28. MAI 1966

AV KIRKENS LIV

Uken 15.—21. mai

5. SØNDAG EFTER PÅSKE

Epistel: Jak. 1, 22—27.

Evangelium: Joh. 16, 23—30.

De siste søndager har Kirkens liturgi rettet vårt blikk mot Pinsen og fremtiden. Pinsen er høydepunktet i en modningsprosess. Da får apostlene den Hellige Ånd og skal ut til alle folkeslag for å utbre Kristi lære og ånd.

De foregående søndager har vi fått praktiske regler for hvordan vi skal leve i verden og Jakob fortsetter i dagens epistel: «El-skede, vær mennesker som lever etter ordet og ikke bare hører det».

I dagens evangelium lærer Jesus oss hva den riktige bønn er. Nemlig en bønn i Jesu navn, dvs. en bønn som har Jesu egen hensikt i seg. Den liturgiske bønn, Kirkens bønn er Jesu egen bønn fordi Kirken er Kristi Mystiske Legeme. Den private bønn har verdi i den grad vi forener oss med Kristi egen Ånd. «Jesus sa til sine disipler: «Sandelig, sandelig sier jeg dere, dersom dere ber Faderen om noe i mitt navn skal Han gi dere det.»

MANDAG, TIRSDAG og ONSDAG er bededager. Disse dager er viet til bønn om Guds miskunn for alle våre behov, både legemlige og åndelige.

TORSdag: Kristi Himmelfart. I dagens evangelium bebreider Jesus apostlene deres vantro og hårdhjertethet. Han sender dem allikevel ut for å forkynne evangeliet for all verden. Og etter at Herren Jesus hadde talt til dem, ble han tatt opp til himmelen og sitter ved Guds høyre hånd.

FREDAG: Sankt Bernardin av Siena, Fransiskaner. Bekjenner fra 1444.

LØRDAG: Messen fra Kristi Himmelfart.

Uken 22.—28. mai

6. SØNDAG EFTER PÅSKE

Epistel: 1. Peter 4, 7—11.

Evangelium: Johannes 15, 26—27.

Dagens liturgi forbereder pinsen. Vår evige søken etter Gud. Fra introitus: «Til deg sa mitt hjerte: Jeg har søkt ditt åsyn, ditt åsyn, Herre, vil jeg søke. Vend ikke ditt åsyn fra meg».

I epistelen oppfordrer Peter de kristne til å leve i kjærlighet. «Men fremfor alt, hold ved i inderlig gjensidig kjærlighet for kjærligheten skjuler en mangfoldighet av synder.» Jesus forbereder apostlene på deres fremtid i Hans tjeneste. «De skal støte dere ut av synagogene, ja, det kommer den tid da hver den som slår dere i hjel, skal tro at han dyrker Gud med det.» Men Han lover dem også Talsmannen, Sannhetens Ånd, som skal vidne om Faderen og Sønnen.

MANDAG og TIRSDAG messe som på Kristi Himmelfart.

ONSDAG: Den Hellige Gregor VII, pave og bekjenner fra 1085.

TORSdag: Den Hellige Filip Neri. Bekjenner som særlig tok seg av ungdommen. Død 1595 i Roma.

FREDAG: Den Hellige Beda den Ærverdige. Bekjenner og kirkelærer. Død i 735 i England.

LØRDAG: Pinseaftnen.

Fra introitus. «Når jeg blir heliggjort blant dere skal jeg samle dere fra alle land, og jeg skal helle rent vann over dere og dere skal bli rensset fra all deres urenhet og jeg skal gi dere en ny Ånd.»

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 68 08 68	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchaussen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
Lunden kloster, Trondheimsveien 309, tlf. 21 25 87	9.00	
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 20 9	8.00	11.00
BERGEN: St. Pauls kirke, Christies gt. 16, tlf. 15 41 0	9.00 12.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 56 24 5	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 43 8	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 116 8	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke Torvg. 113, tlf. 23 75 1	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 26 6	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 22 5	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 55 0	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 03 8	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 79 3	7.45	10.45
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 53 4	8.00	10.30
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 94 9	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21214	8.45 19.00	11.00 —
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21607	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 2779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehus, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 46 7	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 755 8	8.30	11.00
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgt. 94. Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: St. Eystein kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 78 3	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31.VIII) (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

I redaksjonen:

Lars Roar Langslet, Gunnar Magnus, Albert J. Raulin O.P.,
Helge Erik Solberg og Nils Heyerdahl.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 42 37 43.
Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 42 31 70.

Abonnement (direkte ell. gjennom
postkontorene). Kr. 20 pr. år,
kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen
(se nederst på omslagssiden). 24
nummer årlig. - Postgiro 153 21.

EN VAKT- AVLØSNING

I dette nummer av «St. Olav» noterer vi en milepel for St. Hallvard menighet i Oslo: en ny kirkebygning innvies oppe på Enerhaugen den 15. mai. Etter over tredve års ventetid. Menigheten flytter fra bakgården i Urtegaten og opp på haugen, praktisk talt på taket av tunnelbanen som skal knytte de østlige forstedene til bykjernen. Det er en ny tid som begynner for menigheten og for fransiskanerne.

Men det er kanskje riktig at en legmann med en gang, etter å ha konstatert denne gledelige begivenhet, peker på visse fakta. Blant annet dette: at menigheten nå får et driftsbudsjett fra år til år av en ganske annen størrelsesorden enn i Urtegaten, at man ikke kan regne med ytterligere generøs hjelp utenfra og at det ville være en ganske tragisk misforståelse av situasjonen om ikke de enkelte i menigheten allerede fra og med denne søndag begynner å føle større ansvar for de økonomiske forpliktelser.

Problemet gjelder samtlige katolske menigheter. For det er jo ikke bare St. Hallvard menighet, men hele Kirken som i høy grad er på flyttefot nå om dagen. En ny type legfolk vokser opp. På den ene side stiller de spørsmål, utøver en viss kritikk og krever — i pakt med konsilfedrenes oppfatning — å bli hørt. Og brukt. På den annen side har man en voksende forståelse for at dette engasjement i Kirkens dagligliv og problemer også fører med seg et helt nytt ansvar.

Norske katolikker har i mange årtier vært vant til at våre trosfeller i Europa og Amerika trådte støttende til når det gjaldt økonomien. Våre prester kom ofte utenfra, det gjorde også de pengene som trengtes til å bygge kirker, støtte opp under sognene osv. Men ikke bare det, i selve Norge hadde man dessuten ordenssøstrenes innsats og deres villighet til å rette opp skjevheter i balansen, enten på en basar, når det gjaldt vår lille katolske presse eller i ungdomsarbeidet.

På den måten ble Kirken i Norge delvis etablert igjen, og vi er takknemlige for det. En beskjedent minoritet på noen tusen mennesker var i mellomkrigstid og nedgangstider uten store muligheter til å kunne bære litt av ansvaret.

Men vi tror at forholdene i dag er noe anderledes. Ja, vi lurer på om det simpelthen ikke bare er den trygge, nesten søvndyssende tanke på det snille katolske utland og de gode, arbeidssomme søstre som gjør at legfolks økonomiske engasjement i sine menigheter ennå er høyst beskjedent. For å si det rett ut. For det store flertalls vedkommende — og vi snakker her selvfølgelig ikke lenger spesielt om St. Hallvard menighet, men også om St. Olav menighet, Stabekk menighet, menigheten i Bergen, i Fredrikstad, på Hamar osv. — brukes ikke mulighetene. Igjen er det naturlig at det er en legmann som synger ut: Det er slutt på at kirken ligger trygt og småkoselig i en bakgård, borte fra nysgjerrige blikk, uten praktiske krav. Dagens katolikker kalles etter hvert til mange oppdrag, til å hjelpe prestene for eksempel. Ikke som løpegutter, men som prestenes fagfolk på forskjellige områder. Og de kalles til større stolthet over at de på mange områder ikke utelukkende er henvist til milde gaver utenfra.

Det er såmen, tror vi, muligheter i hele bispedømmet for en betydelig økning av den enkeltes økonomiske bidrag, både i kollekt, kirkeskatt og på andre områder.

Og vi skal ikke glemme en viktig side av en slik forpliktelse. Tro om det ikke snart er på tide med en vaktavløsning for søstrene som tålmodig har ydet og ydet. Søstrene er også inne i en periode hvor det kreves videreutdanning for mange av dem, hvor nye arbeidsoppgaver venter. De trenger antagelig i høy grad å bli fritatt for virksomheter som de i dag kanskje bare fortsetter fordi det økonomiske press med uforholdsmessig stor vekt er lagt på deres skuldre.

Kort sagt, det er tid for en total nyvurdering i det enkelte katolske hjem og hos den enkelte katolikk, kvinne og mann, av dette forholdet.

På sin side, bør etter redaksjonens mening, legfolk så fort som mulig få mer kjennskap til de løpende regnskaper og budsjetter for hver menighet. Såvidt vi vet har øket åpenhet omkring disse tingene i utenlandske menigheter ansporet den enkelte katolikk til større innsats. Han eller hun har nemlig et krav på å vite hvor innsatsen trenges og hvordan bidrag i store trekk nyttiggjøres.

Før dette blir helt forstått av den enkelte sogneprest, vil legfolk selvfølgelig med en viss rett fremdeles kunne drømme om de «store tilskudd» fra venner i vest og syd.

A. R.

En ny type legfolk vokser opp — får søstrene snart en fortjent vaktavløsning når det gjelder det økonomiske ansvar?

Vi ser det som et vesentlig element i vår kristendom, at den ikke må forbli innenfor kirkens fire vegger, men at den også bør «finne sted» i hverdagen utenfor, i samfunnet. Vi mener at vår kristendom ikke er noen rent åndelig størrelse, skjult i vårt indre, men at den bør bli synlig og ta form i verden, sette sitt preg på arbeidet og på vårt forhold til medmennesket. Akkurat som Faderens usynlige Ord, hans enbårne Sønn, ble 'inkarnert' dvs. ikledte seg vår menneskenatur og trådte synlig frem, slik også vår kristendom, vårt barnekår hos Gud.

Disse spørsmål er blitt viet stor oppmerksomhet i den senere tid. Vi må være kristne i en verden som er preget av teknokrati og fremmedgjørelse, av minskende avstander og massiv nyhetsformidling, av sosiale omveltninger og moralsk nyttenkning. Nye idéer er etterhvert dukket opp i katolsk teologi, de er blitt klarere formulert i pavens sosiale verdensbrev, og ikke minst i Vatikankonsilets dekret. Vi snakker nå om at en kristen, nettopp i kraft av sitt kristne kall, bør «engasjere» seg i verden, i dens nød og anliggender, kort sagt: i medmennesket. Og igjen: som efterfølgelse av den med-menneskelighet som Kristus har vist oss først, i efterfølgelse av den kjærlighet hvormed Kristus har elsket oss først. Ikke bare slik som Kristus har trådt inn i vår verden og helliggjort vårt arbeide og tatt seg av oss, men nettopp fordi Han har «engasjert» seg, restløs, i vår situasjon.

Slik sett er arbeidsdagen og dens oppgaver langt mere enn bare det: å ikke være arbeidsledig, ikke å kjede seg eller ikke være andre til byrde. Arbeidet er en personlig deltagelse i Guds oppdrag til mennesket: å underlegge seg denne verden, å utforske den, beherske den, gi den form, å gjøre den til et hjem for seg selv og for andre. Det er fremfor alt en personlig fortsettelse av Guds Sønnns arbeide på jorden, nå i en medmenneskelighet som går lenger enn jordisk velferd, på vei til et annet og bedre mål, men likevel umulig å nå frem til uten denne innsats for sin neste her og nå i verden.

Vi sier at vi er i ferd med å finne frem til, eller tilbake til, en teologi om hverdagen. — Men, er det da ikke slik, at en teologi om hverdagen omfatter mer enn en teologi om arbeidet? Hva med høytidsdag og fest? Skal de være et åndelig, et med-menneskelig vakuum? Trenger vi ikke der like meget til et 'hvorfor', til et 'engasjement'?

1966

S	M	T	O	T	F	L
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

5. mnd. — 21. uke — 31 dager
Årets dager Rentedager
137 - 228 137 - 223

MAI

17
TIRSDAG
GRUNNLOVSDAG

En får ofte inntrykk av at «høytidsdag» og «fest» for mange er som tomsekker. Og siden en tomsekk ikke står av seg selv, blir den fylt opp med det som tilfeldigvis forefinnes. «Høytid og fest» er like så lite som «arbeid» negative be-

grep, eller hull i tilværelsen: ikke-stempelklokke, ikke-matpakke-i-vesken. . . Også disse dager er en positiv utfordring til medmenneskelighet, i andre former og i større frihet enn på arbeidsplassen, men de trenger like meget å bli båret oppe av en idé. En idé som da helt naturlig uttrykker seg i våre gjøremål og i vår omgang med andre, i den maten vi spiser og i måten vi kler oss på, slik at høytid kan være høytid.

Dette burde være klart og forholdsvis lett å gjennomføre når det gjelder en kirkelig høytid (dessverre er det ikke alltid lett). Men det gjelder like meget de såkalte sivile høytidsdager.

«Hvordan» — se, det er et spørsmål om individuell innstilling og mange andre forhold. Som kjent ligger det mange hederlige muligheter mellom salmesang bak nedrullede gardiner på den ene side, og skral og skrik på gaten på den andre. Men spørsmålet om «hvorfor» er noe vi alle står overfor. På kirkelige festdager er det logisk at vi uttrykker vårt samhold med andre i det kirkelige fellesskap.

Men heller ikke sivile høytidsdager er oss uvedkommende, også de bør bety mer enn en dag uten arbeidsplikter. Fordi det samfunn vi lever i og de mennesker vi deler det med, i høy grad vedkommer oss. Vi feirer store begivenheter, minnes store medborgere, gleder oss over fruktene av felles innsats. Men historiske begivenheter bør stimulere til våkent å følge med i nåtiden, andres eksempel og offerforplikter oss, og alt som er oppnådd av rett og lov og ordnede forhold bør sette oss i stand til å gå videre.

Kristendommen må gjennom oss slå rot i disse realiteter. Det er i denne verden

Rødtaktøren anmoder arkitektene Rom en kommentar foran innvielsen av St. Hallvard kirke og kloster på Enerhaugen 15. mai.

Hva slags kommentar?

Man forsøker å karakterisere syv års arbeid i enkelte komprimerte setninger for å forklare hva man har gjort — og gir så opp.

Hvorfor forklare?

Huset står der — man har ikke mer å si. Ordenes tid er forbi. Huset taler selv. Den som ser han se, og den som hører han høre. Alle vurderinger for den endelige utforming av det totale arkitektoniske bilde fant sted, tilhører fortiden og er bygningen uvedkommende nå. Og likevel — alt som er

Arkitekt Kjell Lund: Syv års slit og planlegning — og et førsteklases resultat.

vi skal tjene Gud. Det er sammen med disse levende medmennesker vi skal både arbeide og glede oss.

Men vi skal gjøre det ut fra den dype kristne overbevisning om at verden er Guds åker, at «all god gave kommer ovenfra, fra lysenes Far», og etter Apostelens ord: «La Kristi fred rå i deres hjerter. For til den er dere kalt som lemmer på det ene legeme. Og vær takknemlige!».

STEN

ENERHAUGEN

tenkt og sagt er direkte og indirekte tilstede i hver sten og i deres fellesskap. Det er arkitektens vesen å binde Ordet til stenen.

Arkitektur er ikke husbygging. Arkitektur er arkitektur. Den engasjerer i samme grad som den angår. Den provoserer og stimulerer. Den rommer hemmeligheter og lar oss ane våre egne.

Den moderne kirkearkitekturs problem er et moralsk problem — ikke et formalt. Spørsmålet om hvilken form et kirkebygg skal ha, provoserer det moderne menneskes usikre forhold til sitt indre liv. Det eneste som forklarer det kaos av forvirrende former som preger tidens kirkearkitektur, er vår mangel på evne til å artikulere de fundamentale sjelelige behov.

Ett holdepunkt har arkitekten i de *liturgiske funksjoner*. Ved analyse av dem finner han grunnlaget for oppbyggingen av det formale hierarki i anleggets komposisjon.

Den byplanmessige situasjon på Enerhaugen er usedvanlig og karakteristisk med kirken som sentrum i en gruppe av 11—14 etasjes høyhus. Opprinnelig forelå en reguleringsplan med 4 etasjes boligblokker. Under tegnede utarbeidet sammen med arkitekt Nils Haugstveit et forslag til ny bebyggelsesplan med høyhus, kunstnerateliéer og tomt for «Sosial institusjon», som senere med en del endringer ble stadfestet og realisert. Etter et trippelmakeskifte med Oslo kommune ble tomten overdratt Oslo Katolske Bispedømme ved Fransiscanerne.

Det urbane miljø med betydelig trafikk, støy, støv og muligheter for innblikk fra naboer har betinget en konsentrert hovedform som omhyller og skjerner de indre funksjoner og skaper en fornemmelse av «distanse» til omgivelsene.

Anlegget er bygget opp omkring ett sentralt punkt — *alteret*. Kirkerommet skjernes av Kapellet, Klosteret og Menighetshuset, som rommer alle funksjoner i tilknytning til gudstjenesten, prestenes arbeid og menighetslivet.

Innad slutter kirkerommet med sin

«— En hovedform som omhyller og skjerner.»

sirkelformede grunnplan seg omkring menighetens krets rundt alteret.

Utad er den kubiske bygningsblokk tilpasset det eksisterende formale miljø.

Mellom kirkerommets kurvatur og eksteriørets kvadratur er de enkelte rom plasert overensstemmende med deres rang i funksjonshierarkiet.

Av vesentlig betydning for bygnings karakter er den gjennomførte bruk av de samme materialer (tegl, betong, glass, furu, strie, jern).

Arkitektene ønsker å yte sin hønør til hovedentreprenøren Ragnar

Evensen A/S og alle som har deltatt i arbeidet for det fremragende håndverk og deres personlige engasjement.

Likeledes vil vi takke vår oppdragsgiver ved Pater Castricum for den tillit som er vist under den langvarige planleggingsperiode og dens mange kompliserte faser.

På vårt kontor har arkitektene m.n.a.l. Gaute Baalsrud, Are Telje, Helge Krafft og Jon Haug vært medarbeidere under planlegging og realisering.

Oslo, den 30. april 1966.
Kjell Lund — Nils Slaatto.

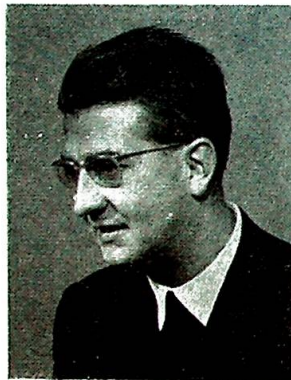
BERGPREKEN OG U-LAND

Den Tredje Verdens problemer ble nøkternt vurdert av Konsilet. Det er ikke Kirken, men de menneskelige samfunn, nasjoner og internasjonale institusjoner som får i oppgave å løse dem. Men Konsilet har villet oppmuntre ikke bare de kristne, men alle mennesker til å engasjere seg i kampen for utviklingen. Det var dets misjon å vise hva Kristi appell til kjærlighet og Bergprekenens ord betyr i dag. Konsilet finner denne appell i den aktuelle situasjon og sier til alle dette Kristi ord: «Hva dere har gjort mot en av disse mine brødre, det har dere gjort imot meg».

Den solidaritetserklæring mellom Kirken og menneskeheten som står i begynnelsen av konstitusjonen «Kirken i Verden av i dag» er spesielt rettet til de fattigste, til den Tredje Verden som krever utvikling: «Gleder og forhåpninger, sorg og angst som deles av menneskene i dag, og da især de trengende og alle dem som har tungt å bære, er også Kristi disiplers gleder og forhåpninger, sorg og angst, og intet av det som angår mennesket er uten gjenklang i de kristnes hjerter».

Hvis man åpner det Annet Vatikankonsils Konstitusjon «Kirken i Verden av i dag» (Skjema XIII) for å søke den katolske Kirkes holdning til det store problem i vår tid, nemlig den Tredje Verdens utvikling, vil man vel bli overrasket til å begynne med: det er ikke noe kapitel som spesielt angår utviklingslandene. Er det da mulig at biskopene, som dog for en stor del er kommet fra disse landene, slik har gått forbi et så vesentlig spørsmål? Er det ikke på dette område mer enn på noe annet at verden venter på at de kristne vitner om sin kjærlighet?

Allikevel blir dette første ugunstige inntrykk snart rettet når man begynner å lese dokumentet: om det ikke er noe kapitel som spesielt angår den Tredje Verden, peker Konsilet utanselig på dens problemer i forbindelse med hvert spørsmål som behandles, og minner de kristne og alle mennesker om hvor viktige de er. Når man tenker over det, finner man at dette allerede lærer oss noe: U-landenes utvikling er ikke bare et separat problem blant de store problemer i vår tid; det å arbeide på det er ikke en ekstra virksomhet som ville bli foreslått for de kristne og for godviljens mennesker i de industrialiserte landene etterpå. Konsilet mener at hjelpen til utviklingslandene ikke først og fremst er et spørsmål om kjærlighet, men et rettferdighetsproblem; de utviklede landene kan ikke organisere sitt eget økonomiske, sosiale og politiske liv uten å ta i betraktning den Tredje Verdens forhold og behov.

Når Konsilet prøver å karakterisere menneskene i vår tid, kommer i første rekke U-landenes forhold og krav.

Motsetningen mellom elendighet og analfabetisme i sultens land, og vår tids fremskritt, blir beskrevet like fra de første avsnitt. Likesom mange sosialøkonomer understreker biskopene det faktum at ikke bare er ulikheten og avstanden store mellom de rike landenes overflod og de fattiges landenes nød, men også at dette forhold stadig forverres. Det som er støtende er ikke så mye ulikheten i seg selv, men at det eksisterer utålelige forskjeller som både det økonomiske og det tekniske fremskritt kunne utjevne: «Nettopp nu, når den økonomiske utvikling kunne gjøre det mulig å jevne ut de sosiale ulikheter, hvis den ble orientert og samordnet på en fornuftig og menneskelig måte, hender det svært ofte at den bare fører til at disse ulikheter blir ytterligere tilspisset, ja, i enkelte tilfelle at de svakeste samfunnsmedlemmers kår

forverres og at de fattige ringektes. Det store flertall mangler det strengt nødvendige, men enkelte, selv i utviklingslandene, lever luksuriøst eller ødsler med sine rikdommer. Luksus og nød eksisterer side om side».

Disse ulikheter er uforenlige med rettferdigheten. Når de eksisterer truer de verdensfreden: «Altfor stor økonomisk og sosial ulikhet mellom forskjellige individer eller folkeslag innenfor menneskehetens store familie er en forargelse, og den er i strid med den sosiale likevekt, med rettferdigheten, menneskeverdet og såvel den sosiale som den internasjonale fred». La oss forstå Konsilets tankegang riktig: Det gjelder ikke bare å hjelpe til å forsvare en fred som de begunstigede landene setter større og større pris på, men å forstå at freden mellom menneskene ikke kan eksistere når en stor del av dem lever i elendige kår. Freden er ikke bare fravær av krig, ro for de rike som da kan nyte sin overflod «i fred»: freden betyr noe positivt, mulighet for alle mennesker og alle folkeslag til å nå frem til et menneskeverd og fritt liv.

De økonomiske og sosiale ulikheter går sammen med avhengighet. Konsilet nøyer seg ikke med å beskrive forholdet i den Tredje Verden, det lytter til dens krav. Teoretisk står alle nasjoner på like fot, men dette er ikke sant i virkeligheten: «De aller fleste folk har oppnådd selvstendighet, men de er på langt nær frigjort fra de umåtelige ulikheter som fører til urimelig avhengighet. . Utviklingslandene og de nasjoner som nylig har oppnådd selvstendighet, ønsker å få del i sivilisasjonens fordeler ikke bare på det politiske men også på det økonomiske felt, for fritt å nyte godt av dem på den plass de har i verden, men i virkeligheten vokser bare avstanden mellom dem og andre rikere nasjoner som utvikler seg fortere, samtidig vokser deres økonomiske avhengighet».

Utviklingslandene vil ha del i industrialiseringens og urbaniseringens fordeler slik som andre folk. De krever særlig mer frihet. Men, la oss gjenta det en gang til, det som er støtende, er at disse krav ikke blir imøtekommet når vi har midlene til

Dette er U-hjelp: En kraftig, ny outboard-motor til en gammel fiskebåt.

det: «Vår tids mennesker har en stigende bevissthet om disse ulikheter og en fast overbevisning om at de økede tekniske og økonomiske midler som verden i dag disponerer over, kan og skal rette på denne ulykkelige tilstand».

*

Det var naturligvis ikke nok å beskrive U-landenes situasjon: Konsilet har et skarpt blikk for retningen som utviklingen må ta. Til å begynne med, minner det om Kirkens eldste lære om meningen med denne verdens goder: «Jorden og alt hva den omfatter, er ment av Gud å skulle tjene alle mennesker og alle folkeslag». Med tanke på U-landene minner det også om Kirkefedrenes sterke uttalelse: «Den som virkelig befinner seg i nød, har rett til å forsyne seg med det nødvendige av andres rikdommer».

Men om disse prinsipper blir sterkt hevdet, betyr ikke dette at Konsilet tror naivt at det å dele kunne løse utviklingens vanskeligheter. Det viktigste er, tvert imot, å øke all produksjon: «Det er rett at man nå mer enn før tar sikte på en økning av produksjonen i landbruk og industri og en utvidelse av serviseyrkene for å imøtekomme befolkningstilveksten og menneskenes voksende fordringer.

Man skal derfor oppmuntre det tekniske fremskritt, viljen til nye tiltak, interessen for å skape nye eller utvide eksisterende foretagender, rasjonaliseringen av produksjonsmetoder, produsentenes energiske innsats, kort sagt alle de faktorer som fremmer denne vekst». Selv når det behandler kampen mot sulten, legger Konsilet større vekt på utviklingen og utviklingshjelp enn på en enkel bistand: «Når så mange i verden lider av sult, oppfordrer Konsilet inntrengende både enkeltmenneskene og myndighetene til å huske det som Kirkefedrene sa: «Gi mat til den som dør av sult, ellers dreper du ham», og til etter evne virkelig å gi av sitt eget og gi det fra seg. Og hensikten er å hjelpe individene og landene til å hjelpe seg selv og fremme sin egen utvikling».

Jordbruksproblemet, et brennende emne særlig for de sydamerikanske biskopene som ikke alltid var enige om det i fortiden, blir klart lagt frem: «I flere av utviklingslandene støter man på store og til og med kjempe-messige jordeiendommer, dårlig utnyttet eller også helt udyrket for vinningens skyld, mens flertallet i folket er uten jord eller meget fattig på jord, og mens det åpenbart er på-trengende nødvendig å øke landbruks-produksjonen». Dette forhold er ikke

(Forts. s. 159.)

R.I.P.

Frøken Marie Knudtson er død, 87 år gammel. Hun har spilt en betydelig rolle i den katolske kirkes moderne historie i Norge, Takket være hennes gavmildhet og klokskap lyktes det igjen å danne et rent kontemplativt kloster i landet. Norske katolikker vil alltid huske henne for denne innsatsen.

Hun konverterte til Kirken for omkring 60 år siden, og i 1920-årene gikk det opp for henne at hennes livsoppgave var å grunnlegge et kontemplativt kloster her hjemme. Etter mange år med vanskeligheter, skepsis og motstand kom de første søstrene i 1951 til Lunden.

Frøken Knudtson levde de siste 15 år av sitt liv blant søstrene.

Lørdag 7. mai leste biskopen Rekviemmesse for henne.

NYHETER

INDEX

Kirkens «Index over forbudte bøker» må betraktes som et historisk dokument, ifølge kardinal Ottaviani, prefekt for Kongregasjonen for tros læren. Den siste utgave av den omstridte Index kom i 1948. Kirken vil ikke lenger fordømme bøker, understreker kardinalen, men både Vatikanet og de nasjonale biskopkonferanser har myndighet og rett fremdeles til å si sin mening om offentliggjørelsen av sterkt omdiskuterte verker.

KOMMUNISTPARTIET

Den samme kardinal Ottaviani som er svært imøtekommende overfor journalister for tiden, har også uttalt seg om italienske valg. Han sier at Det Hellige Officiums dekret fra 1949 ikke ekskluderte katolikker som stemte kommunistisk, men bare de katolikker som offentlig gikk inn for kommunismens materialistiske og antikirkelige lære. Heller ikke katolikker som var medlemmer av partiet var ekskommunisert. Men det er stadig forbudt både å stemme kommunistisk og å være medlem av partiet. Det må betraktes som en ulovlig handling. Men det er altså ikke en synd som automatisk medfører utelukkelse av Kirken.

MIDDELALDERKIRKE I BERGEN?

Restene av et av middelalderens stolte byggverk i Bergen, Alle Helgens kirke, er muligens avdekket ved rivningen av en politistasjon, melder Aftenposten. Alle Helgens kirke ble første gang nevnt på 1100-tallet.

BLIKK på TIDEN

DE INTIME DETALJER

■ Scenen er en rettsal i København den 25. april i år. En 18 år gammel gutt står tiltalt for å ha voldtatt en ung pike på toppen av en bunker i Ørstedparken, en tragisk og grotesk sak. Forsvareren ber om at rettforhandlingene må bli ført for lukkede dører, dvs. uten tilhørere og uten pressereferater, en anmodning man denne gang faktisk godt forstår bakgrunnen for når man tenker på tiltaltes alder og forbrytelsens karakter. Forsvareren ber dommeren lukke rettsalens dører «av hensyn til sedeligheten», for at man skal kunne få en uforbeholden forklaring av den siktete og selvfølgelig — av hensyn til den overfalte.

Umiddelbart utspiller det seg så en replikkskifte mellom forsvarer, anklager og dommer:

«Anklageren: Hensyn til sedeligheten må vel sies å være en utopi i dag.

Forsvareren: Dørene ble lukket i Dommervakten.

Dommeren: Ja, det har også undret meg. Det var jo intet i saken som ikke allerede har vært opplyst i pressen.

Forsvareren: Den omstendighet gjør det jo ikke mer behagelig for en 18-åring å forklare seg detaljert om noe slikt.

Siktete: Det er ihvert fall meget pinlig.

Anklageren: Regelen i rettspleieloven er jo at dørene ikke bør lukkes hvis samme formål kan tilgodesees ved et referatforbud, og jeg vil da også begjære forbud mot offentliggjørelse av den forurettedes navn.

Dommeren i København Byretts 10. avdeling avsa derefter kjennelse om referatforbud av kvinnens navn, men lukket ikke dørene.»

Såvidt Politikens referat av dette replikkskifte den 26.

Det forundrer oss litt at en offentlig anklager ganske enkelt kan avskrive begrepet «sedelighet» som en utopi i dagens samfunn. Det er kanskje et dårlig og misbrukt ord, men det innebærer jo på plussiden en viss respekt for privatliv og menneskerettigheter som vi helst ikke vil være foruten. Både offer og gjerningsmann burde kunne dekkes av dette. Den unge i denne saken må stå til rette hvis han kjennes skyldig for en grusom gjerning, men vi foretrekker domsfellelse uten alt for mye offentlig gramsing i bunker-detaljene. Når dette er mulig.

Hvor barske man enn kan bli i en Parry Mason-tid, må ikke rettens menn utelukkende kaste et blikk i kioskvinduer og i eftermiddagspressen for å se hvordan det står til med begrepet «sedelighet» i folks omdømme. Det finnes vel, tror vi, et flertall av oss som er villig til å gi avkall på referatenes intime detaljer nettopp av hensyn til denne «sedelighets» positive sider.

Og vi har her i Norden så stor tillit til våre domstoler at vi trygt kan våge det.

FLERE SPØKELSER

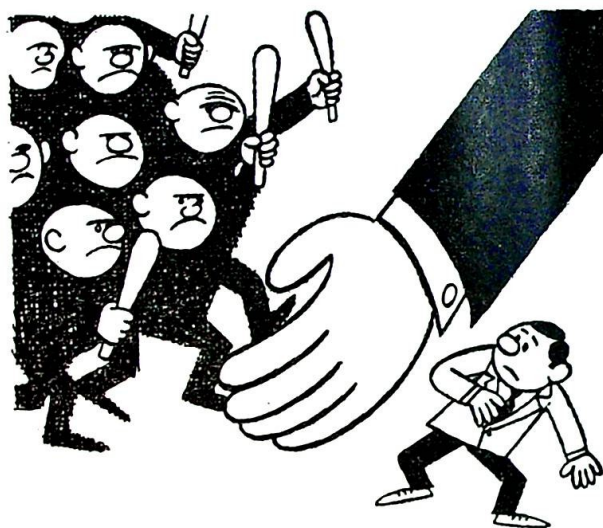
■ Omtrent på det tidspunkt da sneen begynte å line efter den dystre vinteren, ble det dannet et forbund i Sverige av protestantiske og katolske prester. Formålet skulle det såmen være mening i: å fremme alle kristnes gjenforening i en eneste, synlig kirke som samtidig kan bevare det sant katolske, ortodokse og evangeliske i de forskjellige tradisjoner.

Men Vårt Lands redaktør for kirke- og kulturspørsmål, Ingar Hagen reagerer som om det fremdeles er midt-vinters. I en leder med overskriften «Verdenskirkespøkelset» (14. april) retter han advarende og refsende ord både til nabolandet og til sine egne abonnenter:

«Det må understrekes at den økumeniske bevegelse i sin almindelighet ikke kan svare for det svenske eksempel på økumenikk, heller ikke kan det tolkes som uttrykk for en tendens i verdensøkumenikken. Tvertom har toneangivende økumenere søkt å verge seg mot drømmen og har avvist den. På den annen side kan det vel ikke nektes at enkelte her og der har latt seg fascinere av tanken, uten akkurat å fremsette den som aktuell politikk.

Nå tyder det svenske forbund på at man akter å gå lenger enn til bare tankelek. Tiden burde da være inne til å ta ønsketenkningen mer alvorlig enn tilfelle har vært. Vi vil ellers kanskje en vakker dag oppdage at vi er på marsj inn i verdenskirken før vi vet av det, og dermed igang med en katastrofal endring av vår trosbekjennelse. Til denne dag har kirken vært en trosartikkel: «Jeg tror på en hellig, almindelig kirke.» Det er enheten i Kristus som skaper den rette enhet, den ytre organisatoriske betyr lite og intet, ja, kan lett bli en alvorlig fare for troen.»

Vår eneste kommentar er denne tegningen. Vi er redd den gir et bilde på hvordan redaktør Hagen oppfatter sin egen innsats i det økumeniske arbeidet.

ET NYTT VARSKO

■ Det er godt å notere Ørnulf Borthens kloke kronikk i Verdens Gang (25. april) om «Skipperen eller førstereisguttene?» — forøvrig helt i tråd med det materiale som «St. Olav» bragte i forrige nummer om de yngste sjømennene våre:

«Den norske sjømannstradisjonen bygger på den engelske. Den igjen er typisk klassebetont med streng skille mellom offiserer og menige og et apprentice-system med offisers-aspiranter fra førstereisstadiet slik at skillet blir vannrett. Leveregelen for forholdet til underordnede er «Familiarity breeds contempt». Norske skipsførere har gått gradene fra dekksgutt og har ikke fordelene av den selvfølgelige autoritet klasseskillet gir. Han er enda mer isolert fordi han ikke har den klassemessige kontakten med offiserer og aspiranter. Han er en klasse for seg selv, fullstendig isolert fra menneskelig kontakt.

En ensom mann kan være hard, steil, handlekraftig. Men det er andre egenskaper som skal til for å lære opp og forme ungdom. Litt overbærenhet, litt omsorg og forståelse — frigjørthet fra prestisje- og prinsipptryteri.

Det burde være en selvfølge at så lenge stivbent vantetenkning lar sjøfolkene leve i golde mannsisolater, så bør også de ansvarlige ombord fritas for ansvaret og omsorgen for ubefestede 16-åringere.

Det er ikke vår sak — å finne ut hva som bør gjøres for at samfunnet ombord kan bli et demokratisk samfunn med utviklingsmuligheter for den enkelte. Men det er vår sak, vi som kjenner forholdene, å rope et varsko til alle foreldre og foresatte for 16-åringere. De skal vite at det er den rene ansvarsløsheten å sende ubefestede barn ut til et livsfarlig samfunn som på alle måter er uegnet til å ta seg av dem.»

TRE FILMER

Vi skal i «film-spalten» denne gang konsentrere oss om noen arbeider av spesiell interesse.

1) *Pasolinis Kristus-film*: I serien av halvgode eller skremmende dårlige Bibel-filmer har det dukket opp en film som muligens kan være noe annet og noe mer. Det er Pier Paolo Pasolinis «Matteus-evangeliet» som allerede har vakt interesse i utlandet, både på grunn av den neorealistske tolkning av evangeliets beretninger, bruken av ikke-profesjonelle skuespillere og Pasolinis egen bakgrunn. Han er kommunist.

Fordi troverdige anmelderes beretninger tyder på at Pasolini ærlig har forsøkt å løse oppgaven og delvis har lykket og fordi dette bl. a. i Italia selv har skapt atskillig liv og røre både i kommunistenes rekke og blant katolske legfolk og geistlige, er det verd å merke seg navnet og titelen.

«Commonweal»s Roma-medarbeider Gunnar D. Kumlien, skriver at filmen er et av de mest oppsiktsvekkende og samtidig mest forvirrende utslag av den nye, omtalte og omstridte kontakt mellom katolikker og kommunister i Italia. Pasolini er kommunist, nesten alle skuespillerne tilhører også partiet. Men faktum er at deres verk allerede har mottatt en imponerende rekke internasjonale utmerkelse — og flere katolske filmpriser. Og de fleste anmeldere er enige om at filmen virker helt gjennom preget av en dyp og ekte forståelse og kan komme til å glede og berike millioner av mennesker verden over.

Dette er blant annet en ganske stor honnør til Pasolinis kunstneriske integritet. Han sier selv at han fikk idéen til å lave filmen en dag han oppholdt seg

Fra Pasolinis filmatisering av Matteus-evangeliet.

i Assisi. Pave Johannes XXIII var på besøk i byen, all trafikk stanset opp i de trange gatene, og filmregissøren som vel ikke var særlig interessert i en pave måtte tilbringe en halv dag på sitt hotellrom. Det eneste lesestoff han hadde var hotellets Bibel. Han begynte å lese Matteusberetningen og fant den så usedvanlig vakker at han på stedet besluttet seg til å lave en film om det. Og resultatet ble da tiden kom, dedisert til mannen som var årsak til Pasolinis lille «husarrest» — pave Johannes.

Pasolini legger i intervjuer ikke skjul på at han betrakter seg som en ikke-troende. Men han regner øyensynlig med at det er en del av religionen som han vet lite om, en realitet som han mener det er verd å undersøke nærmere. Han er bl. a. helt klar over at den religiøse tanke fortsetter å leve i kommunistlandene. Og forøvrig må det ha fristet ham å lave noe annet enn Hollywoods polerte Bibelprodukter.

Altså: vær oppmerksom på denne filmen. Kommunist eller ikke, Pasolini kan vise seg å bli et godt bekjentskap.

2) *Den franske «Nonnen»*: Det er de som mener at den franske regjering begikk en dumhet ved å forby sine landsmenn å se filmatiseringen av Diderots anti-klerikale roman «Nonnen». Vi er tilbøyelig til å være enig med de som synes det, men foreløbig får vi bare registrere at det går bølger om forbudet i verdenspressen, også i Oslo har vi forresten hørt ymt om «skandalen» (Mor-

genbladet 3. mai). Det kan ha interesse å høre hva Katolsk Pressetjeneste i Danmark sier om saken:

«Ministeren forbød filmen den 1. april. Som begrunnelse fremførte han at «Nonnen» på alvorlig vis kunne «støde samvittigheten og følelserne hos brede lag af befolkningen» og skade en hel samfundsgruppes «rygte og autoritet» og «Frankriges humanitære og kulturelle anseelse. Mere eller mindre antiklerikale blade greb med iver den oplagte lejlighed til at påvise, at statsmagten under katolikken de Gaulle (for ikke at tale om madame de Gaulle) lod sig diktere af kirken. Man så lige så stille bort fra, at aktionen netop skyldtes enkeltgrupper i den franske kirke og ikke kirken som helhed under biskopperne. På den anden side er disse kommet i en slem kattepine, for det er jo sin sag at desavouere velmenende ordensfolk og andre katolske skolefolk, der tager sig deres kald alvorligt. Men det er heller ikke godt, at kirken — lige ovenpå livlige diskussioner om kunstnerisk frihed og ytringsfrihed — på grund af enkeltpersoner får stukket i næsen, at alle de smukke ord på koncerten er en gang øregas. I øvrigt har fremtrædende katolikker taget offentlig afstand fra både protestbølgen og forbudet. Blandt disse er Francois Mauriac, dominikanerpræsten Chartier, forfatteren Cesbron, generalvikar Delarue, Paris, og den kendte moralteolog og psykiatiker, pastor Oraison.

(Forts. s. 157.)

EN BERUSENDE OPPLEVELSE

■ Vi har intet imot de kongelige, tvert imot. Men vi er lite begeistret for den nesten lallende form for konge- og fyrstereportasje man av og til kan støte på i aviser og ukeblader. Hadde vi hatt en medalje eller pris for slikt, hadde den muligens i denne måned gått til Vårt Land for førstesides-mottagelsen av brittenes prins Philip (3. mai)). Uansett hva som kan skje den 17. mai, er det vel lite sannsynlig at noen kan fra-riste avisen førsteplassen:

«Så kom han. Prins Philip. Akkurat så kjekk og staut at de fremtømte kvinner ganske av seg selv utbrøt: Er han ikke kjekk? Og akkurat så mandig at mannfolkene nikket anerkjennende: Flott kar.

Men det ble likevel lille Karin Cecilies store dag. Så vidt

utenfor Kongerommet på Fornebu, stoppet prinsen opp foran henne — smilte til den lille piken med det engelske flagget og sa: Hva gjør du her?

Konversasjonen var ikke lenger. Karin Cecilie ble bare stående og stirre på prinsen. Så lett var det heller ikke å svare fordi han snakket på engelsk. Og dessuten — hva skal man si til en kongelig person når man bare er syv år og setter seg for eksempel bak spaken i sin kones fly og flyr over Nordsjøen? Mannfolkene hadde rett i at han var mandig. Hvor mange prinser har felt to fortenner?»

Vi må si at vi foretrekker for eksempel Arbeiderbladets mer nøkterne beretning med overskriften «Philip in town».

Og vi har jo en mistanke om at vårt kongehus gjør det samme. Broder Andreas.

JUNIORUKE, FJELL-LEIR OG «TOTEN-KONSIL»

På vårt skrivebord ligger der tre brosjyrer om sommerens katolske leire, skoler og kongresser. Man blir slått av hvor variert og interessant årets tilbud til Nordens katolikker er. Fordi vi vet hvor verdifulle disse arrangementer er — for den enkelte og for vår nordiske katolisisme i det hele — ønsker «St. Olav» å presentere tiltakene samlet for sine lesere.

Skoleledelsen har en ungdommelig brosjyre og et fristende program. Årets JUNIORLEIR for aldersgruppen 13—15 år arrangeres på leirstedet «Lunde» ved Son i tiden 24. til 30. juli. Dette blir en riktig frisk tenåringsleir med bading og friluftsliv, konkurranser og leirbåls-hygge. Det som gjør juniorleiren til noe mer enn ferie er den daglige morgenmesse og godt katolsk kameratskap.

Vi leter forgjeves etter noen ungdomsleir eller sommerskole i gammelt mønster i årets brosjyre. Skoleledelsen vil forsøke *noe helt nytt*, — og tilbudet ser unektelig spennende ut: Nordisk ungdom i alderen 16—20 år innbys i år til å delta i en av to FJELL-LEIRE på Tuddal i de to første ukene av august. Programmet er det samme på begge med masse friluftsliv og en daglig studietime: «Har vi bruk for Det Gamle Testamentet?» To dager er viet henholdsvis fredsproblemet og sulten i verden med foredrag og diskusjoner. Fra 31. juli til 6. august er Kjell Ruyter leirsjef og antagelig pastor R. Kessels leirens prest. Den neste uken overtar Torfinn Juell og den danske dominikaner-pater Lund. Skoleledelsen ønsker våre eldre tenåringer «vel møtt under Gaustadtoppen».

En annen nyhet er en Tysklands-reise i Skoleledelsens regi. Deltagerne blir utvalgt av Ungdomsforbundet og skal studere ungdomsarbeidet i Tyskland. Fallers eksperimentet heldig ut, vil arrangementet bli en årlig foreteelse.

For de voksne er der to gode tilbud. Årets Nordiske HØYSKOLEUKE blir den femte i rekken og vil som

vanlig være i Danmark. I tiden 23. til 30. juli er «Bibelen — Livets bok» tema for studium. Programmet har vi allerede omtalt i St. Olav nr. 8.

I år er det vårt Katolsk Studentlag som skal arrangere den Nordiske Katolske AKADEMIKONGRESS. Fra 31. juli til 8. august vil den katolske situasjon i Norden bli analysert ved en rekke interessante foredrag og diskusjoner på Tranberg ved Gjøvik. Målsetningen er en konkret begynnelse på nordisk «aggiornamento» i lys av Konsilet. Etter en dags studie over troslivets kilder, vil «Toten-konsilet» ta for seg legmannen som trosvidne (Gunnel Vallquist), det indre samarbeid mellom forskjellige grupper i apostolatet (Harald Guldager), vår katolisismes nordiske preg (pater L. Rooth SJ) og til slutt, katolikkenes mulige bidrag til den nordiske kultur (Lars Roar Langslet).

Til Akademikongressen sendes *forespørslor og påmelding* innen 1. juni til Katolsk Studentlag, Neubergrgt. 15, Oslo 3. For de andre arrangementer er fristen snart ute. Adressen er: Skoleledelsen, c/o Aimée Wedset, Wilh. Færdens vei 2, Oslo 3.

Sommerskolene har spilt og spiller en viktig rolle i kirken: liv.

*Blyvinduer
Glassmalerier*
til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

ETABL. 1885

*kunst- og bygningsglassmester
Speilfabrikk*

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

BULGARIA

Den bulgarske presse og kringkasting beklager seg over at landets ortodokse kirke har en voksende innflytelse blant de unge til tross for den intense ateistiske propaganda som har vært drevet fra myndighetenes side. Det er for tiden 30 kirker i hovedstaden, Sofia.

Fransiskanernes nye kirke

Enerhauggt. 4, Oslo 6, tlf. 68 08 68

På søndag 15. mai blir det bare en gudstjeneste kl. 11.00

Etter søndag 15. mai blir søndagsgudstjenestene slik:

Kl. 8.35: dialogmesse.
Kl. 11.00: høymesse.
Kl. 18.00: aftenmesse.

INNBLIKK OG UTSYN

I KIRKENS LIV OG TANKER

opp holder menneskenes verdighet, frihet og rett i ære. Og disse mennesker er dere.»

(Fra konsilfedrenes budskap til verdens unge.)

KATOLSK OMSKOLERING

«Vi skal altså omskoleres, som det heter i den moderne verden. Vi må ha mot til å høre de spørsmål som verden stiller til oss og selv ha mot til å stille tingene under debatt. Vi må ha mot til å gi avkall på vår ro og selvishet for å være med på å bære nestens intellektuelle og eksistensielle byrder. Vår ro er egentlig bare en falsk ro, for den kan ikke stå for en virkelig problemstilling. Vi skal ikke være mer rolige og ha vårt mer på det tørre enn konsilfedrene. Hvem sier forøvrig at det er særlig kristelig å være rolig? Har Kristus ikke sagt: «Jeg er kommet for å kaste ild.»? Og: «Jeg har ikke kommet for å bringe fred, men sverd. . .» Kristus har visst aldri sagt noe om at det er en særlig kristelig sjelsegenskap å være i ro og fred, når hele verden er i uvisshet.

Vi må derfor venne oss til at det kan stilles spørsmål, meget dyptgående spørsmål. Og vi må venne oss til at det er spørsmål som vi ikke kan finne svar på, i hvertfall ikke i øyeblikket. Kirken har ikke svar på alle spørsmål. Det viste jo Konsilet ettertrykkelig.

Så må vi se til å få en annen luft over våre diskusjoner. Det skal være en meningsutveksling og ikke en leilighet til å agere skolemestre eller til å vise bitterhet overfor hverandre.»

(Utdrag av en artikkel av pastor Bjørn Højbo, København.)

KIRKEN OG DE UNGE

«Til dere alle, unge menn og kvinner i hele verden, vil Konsilet rette den siste hilsen. Dere tar imot fakkelen av de eldres hender for å leve i verdenshistoriens veldigste omveltninger. Dere tar imot foreldres og læreres undervisning for så selv å utforme morgendagens samfunn. Dere overlever eller tilintetgjøres med dette samfunn.»

«Kirken ønsker at det samfunn som dere skal bygge

Konrad Adenauer

EUROPEISK SAMARBEIDE

— Tror De på muligheten for et forenet Europa på grunnlag av en kristelig demokratisk politikk? Hvordan ser De for tiden på forbindelsen mellom katolikker og andre kristne retningslinjer i europeisk politikk? Har den økumeniske bevegelse hatt en god innflytelse?

— En politikk som er basert på kristent ansvar er det sikreste grunnlag for et samlet Europa. Men det betyr ikke at denne samling bare kan komme istand gjennom samarbeide mellom kristeligdemokratiske partier. Men politisk aktive kristne vil alltid finnes i forreste rekke i arbeidet for et samlet Europa. Derfor er et nært og godt samarbeide mellom katolikker, anglikanere og protestanter — i politisk forstand — viktig og uunnværlig for Europas fremtid. Den økumeniske dialog er et verdifullt bidrag til dette formål.

— Hvordan vurderer De forholdet mellom Vest-Europas sosialistiske partier og Kirken i dag?

— De sosialistiske partier i Vest-Europa synes for tiden å være ivrige etter å revidere deres tradisjonelle anti-kirkelige stilling.

(Utdrag av et intervju med Konrad Adenauer i «Catholic Herald».)

Konfirmasjonsgaver

Et meget stort utvalg av krusifiks i alle prisklasser, vakre billedverker og andre bøker, grammofonplater, store og små kort, diverse religiøs kunst.

Og husk: Messeboken er stadig aktuell!

Innb. i skinn, sort, blått, brunt, ... kr. 61.50
Innb. i plast, sort, rødt, blått, ... kr. 41.—

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersvn. 5, Oslo 1. Tlf. 42 31 70.

Åpent kl. 9—16, lørdager 14.

ST. GUDMUNDS LEGAT

Ansøking om å komme i betraktning ved utdelingen av St. Gudmunds legat til fordel for katolske barn i katolske skoler, bes sendt inen 20. juni d. å. til

Prioren for Dominikanerne,
Neuberggaten 15, Oslo 3.

BREV-VENN I USA?

«St. Olav» har fått brev fra Jim Green, 5124, Bryant Ave. Minneapolis, Minn. som søker en venn å brevveksle med i Norge. Jim Green kan litt norsk, drømmer om en Norges-tur og har ellers planer om å gå inn på et katolsk preste-seminar.

EUROPEISKE KIRKEBYGG

Den største mønstring av europeisk kirkebyggutkast og idéer siden den annen verdenskrig ble holdt i Wien i slutten av forrige måned. Utstillingen skal vises i en rekke europeiske byer etter hvert.

KINA

Katolikkenes situasjon i det kommunistiske China forverres fra dag til dag, skriver ukeavisen «Sunday Examiner» i Hong Kong. Prester fra sydøst-Asia som har fått reise inn i China får kun møte biskoper og prester i nærvær av representanter for kommunistpartiet.

TEOLOGISK KONFERANSE

En internasjonal konferanse om det annet Vatikankonsils teologi vil bli holdt i Roma i tiden 26. september til 1. oktober i år. Ledende teologer fra hele verden vil delta i konferansen.

KONTAKT I FULDA

For første gang siden reformasjonen møttes den 17. april representanter for de tyske katolikker og protestanter til en offisiell konferanse. Den ble holdt på presteseminaret i Fulda. Fra katolsk side deltok bl. a. kardinal Jäger, fra protestantisk hold biskop Dietzfelbinger og kirkepresident Sucker.

ØKUMENIKK I FINNLAND

En lærestol i økumenikk er opprettet ved Helsingfors universitet med den lutherske teologen Seppo A. Teinonen som professor. Samtidig meldes at det er dannet et økumenisk selskap i Helsingfors med tilslutning fra katolsk, ortodoks, luthersk og frikirkelig hold. Ordfører er professor Nikolainen.

MARIAKONGREGASJONEN, Oslo

Søndag 22. mai: RETRETT på Vor Frue Villa, Ullernchausseen 52, fra kl. 9—17. Leder: Pater Horwath S. J. Kolsåsbanen fra Nationalteatret kl. 8.10 til Montebello. Alle katolske damer er velkomne. Liste utlagt på St. Josephs Institutt.

Meldes i Hf. 20 27 35.
Listen indras torsdag 19. mai.

JUBILEUMSFOREDRA

Fredag 20. mai: Nils Heyerdahl. Film - Radio - TV - Presse.

Konsilfedrene har i høy grad vært oppmerksom på massemediens vesentlige betydning for Kirkens forhold til den moderne verden. De har hatt vanskeligheter med å formulere Kirkens syn på disse media på annen måte enn gjennom generelle og temmelig vage formuleringer. Men det er sikkert i pakt med deres intensjon når emnet blir tatt opp og presentert for det kristne legfolk. Som medlem av den massemedia-kommisjon som biskopen har opprettet i vårt bispedømme, er stud. mag. art. Nils Heyerdahl i høy grad kvalifisert til å behandle kirke-dekretet om film, radio, fjernsyn og presse.

Fredag 27. mai: Albert Raulin, O. P., Kirken i verden av i dag.

Som avslutning på hele serien og som innledning til pinsefesten vil pater Raulin presentere konsilets lengste dokument, den pastorale konstitusjon om Kirken i verden av i dag. Intet kirkemøte har tidligere vedtatt et dokument av denne art. Og det er meget interessant å vite at denne tekst som kom til å bli en av konsilets viktigste, til å begynne med slett ikke var på sakslisten. Hvordan den ble satt opp der, og hvilken skikkelse den har fått etter langvarige og delvis spennende drøftelser, vil bli emnet for foredraget.

CARITAS

Oslo Bispedømmes socialarbeide.

Mange i bispedømmet trenger hjelp, råd og veiledning.

Støtt trosfeller i nød!

Send din gave til

CARITAS OSLO

Fagerborggt. 17, Oslo 3, Hf. 69 30 15
Postgiro 2020 88 Bankgiro 40/42.696

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29 II, Hf. 68 08 68

Kontortid 12—13
mand., onsd., fred.

LEGMANNSRÅDET OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.

Akersv. 5, Oslo.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke	}	Bergen
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Drammen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus	}	Hamar
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hammerfest
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke	}	Hønefoss
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Lillestrøm
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.	}	Tromsø
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Trondheim
Bispegården		
St. Olavs Kirke, Bispegården		
St. Olavs kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

Sagen er ikke så like til. De katolikker, der står bag aktionen, har ganske simpelt benyttet sig af deres borgerrettigheder. Er der tale om et samvittigheds-spørgsmål, bør man naturligvis ikke skæve til, om man får god presse eller ej, men på den anden side er det nok værd at overveje, om antallet af sjæle, der «beskyttes» gennem forbud, kan måle seg med det antal, man støder fra sig. Og når ånden den ene gang efter den anden lader sig eskortere af et par politi-officerer, giver man dem, man skal overbevise ved ånd, en vis mistillid til dens styrke. Den militante gruppe af pædagoger, der står bag forbudet, bør nok overveje, om de børn, de er ved at opdrage, kommer til at forlade skolen som frie, selvstændige borgere, der er i stand til at skelne skidt fra kanel. A propos skidt og kanel, så er det mest paradoksale ved affæren, at kulturministeren,

Sidney Poitier og Anne Bancroft i «30 minutter å leve».

André Malraux har givet tilladelse til, at filmen bliver fremvist ved filmfestivalen i Cannes. For dens kunstneriske kvalitet skal der ikke være noget i vejen med.»

3) *Katolsk filmpris:* Da dette ble skrevet gikk en helt annen slags film på en Oslo-kino, den amerikanske «30 mi-

nutter å leve», The Slender Thread. Og vi skal avslutte med å fortelle at denne film akkurat nå, før en større film-festival i Argentina, har fått det internasjonale katolske filmbyrås, OCIC, pris.

R-g.

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9.
Tlf. 30 416.

Katolsk opplysnings- og leseentrum.

Åpent hverdager
kl. 10.30—14.30,
17—20.
Lørdag kl. 10—12.30.

**Gode
Bergens-
firmaer**

1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482
BERGEN

UR
hos

FINCKELSEN

I Nygårdsgaten v/Eldorado
og
i Sletten Shopping Senter

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST
Bergen

Telefon central 14 110   Telegramadresse: «Kjell»

Johan H.
BENZON
A/S

En gros - Telefon 10 106

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrsforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

FORSIKRINGS-**VESTA**

STIFTET 1880

SAMMENSLUTTET MED

ÆOLUS og *Bergens Brand*

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Solheimgt. 25   Bergen
Tlf. 99 016

NYGÅRDSGT. 19

A/S BJØRN
Tøsse **MØLLE**

«Jeg vet ikke — det var vanskelig nok å lære latin.»

Vårstemning

Så bittersøt er vårens eim
som nyperosens risp mot hud,
som solsølv bevrende på vann
i sommerdagens solgangsbris.

Som tårer tett i tett i tett
på bjerkens mørke, spinkle kvist
har vårregnåper dannet krans
som vernende om knoppens brist.

Og fuglens fløyten lengselsfull
i skumringstimens skjønne nu
er selve jegets flukt mot Ham
som reiser alt av vårtung muld.

Mutt Aiello.

som det første nordiske land — diplo-
matiske forbindelser med Vatikanet.

RHODESIA

Regjeringen Smith har gitt ordre om
at de kirkelige skoler i Rhodesia ikke
skal ha fler farvede elever enn 25 prosent
av det samlede elevtall. Samtidig søker
regjeringen gjennom en rekke andre til-
tak i undervisningssektoren å sikre den
hvite befolknings monopolstilling. Under-
visningsministeriet forbød nylig alle ny-
opptak av farvede til høyskolen i Bula-

wayo. Andre steder nektes skoler som
underviser farvede byggetillatelse for ut-
vidningsarbeider.

KLOSTER-LASSE

En tidligere lettisk flyktning, arkivar
i Riksarkivet i København, Vello Helk
har tatt en doktorgrad ved Århus univer-
sitet på sin avhandling om jesuittermun-
ken Laurentius Nicolai Norvegus, bedre
kjent som «Kloster-Lasse». Han spilte en
viktig rolle i Skandinavia i den mot-
reformatoriske bevegelse i det 16. og 17.
århundre.

NY ATMOSFÆRE

Den nye generalsekretær for Kirkenes
Verdensråd, dr. Eugene Carson Blake
har på en pressekonferanse fremhevet at
det nå på det økumeniske området er
tale om en helt ny atmosfære. For fem år
siden trodde protestanter, anglikanere og
ortodokse at de hadde monopol på øku-
menikk. Men nå er også den vanlige ka-
tolikk med på å angi tonen. Det er det
annet Vatikankonsil som er skyld i denne
forandring, sa dr. Blake.

RIS TIL INDIA

Et skip med 2000 tonn ris har kommet
til en indisk havn. Risen er kjøpt inn
i Burma for penger som katolikker ver-
den over har samlet inn.

PRONUNTIUS

Den nyutnevnte apostoliske pronuntius
i Finnland, erkebiskop Bruno Heim har
avlevert sine akkreditiver hos president
Kekkonen. Finnland opprettet nylig —

Pastor d'Auchamps Romafærd.

5.—26. juli 22 dager d.kr. 1350.— K.hvn.—Ravenna—Roma—Assisi.
15. sept.—2. okt. 18 dager d.kr. 1100.— K.hvn.—Roma—Assisi.

LEDES AV PATER PATFOORT

Prisen dekker alt unnt. utflukter. Program og tilmelding:
Schwartz, Ø. Farimagsgade 18, København Ø.

KJENTE FREDRIKSTAD- FIRMAER	Norske Fina $\frac{A}{S}$ Bensin - Petroleum - Fyringsoljer - Smøreoljer FREDRIKSTAD TLF. 5 820 TØNSBERG > 12 371	C. HANSENS Trykkeri og Bokbinderi Tlf. 13 056 FREDRIKSTAD
KÅRE KRISTIANSEN Fiskeforretning Telefon 13 190	Byens spesialforretning Olsson TAPÉT OG GULVBELEGG Agentgt. 2 - Tlf. 17 080	Andr. Janne & Kontormaskiner - Kontorutstyr Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945
	EDVARSDEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad	ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad
O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840		

bare til skade for jordbruksproduksjon, det fører også til umenneskelige vilkår for menneskene som lever på disse latifundia: «Jordarbeiderne eller de som forpakter en del av eiendommen må nøye seg med en lønn eller et utbytte som er et menneske helt uverdig, uten en gang å få en skikkelig bolig, og de blir grovt utnyttet av mellommennene. Uten noen sikkerhet lever de i slik personlig ufrihet at de mister praktisk talt enhver mulighet for å handle fritt og under eget ansvar, og blir utelukket fra enhver kulturell utvikling eller deltagelse i det sosiale og politiske liv».

Hvordan kan man rette på slike forhold? Blant annet forutser Konsilet uttrykkelig muligheten for en nødvendig fordeling av eiendommene som er dårlig eller utilstrekkelig dyrket, det som man i alminnelighet kaller «jordbruksreform». Vi finner to interessante bemerkninger på dette område. For det første har erfaringen ofte vist at det var ikke nok å fordele åkre til mennesker som ikke var vant til et slikt nytt ansvar. Det er en hel del reformer som blir nødvendige: «Når landeiendommene ikke er forsvarlig dyrket, skal de deles ut til dem som kan gjøre jorden fruktbar. I dette siste tilfelle skal redskaper og midler skaffes tilveie, især hjelp til opplæring og mulighet til en sunn sam-

virkeordning». For det annet, når det gjelder erstatningen, presiserer Konsilet: «Hver gang det felles beste krever en ekspropriasjon, må erstatningen også vurderes rettferdig, alle omstendigheter tatt i betraktning». Dette uttrykk «alle omstendigheter tatt i betraktning» er selvfølgelig meget viktig. Kirken forsvarer eiendomsrett og kan ikke godta en enkel konfiskasjon. Men dette betyr ikke at erstatningen må vurderes etter salgsprisen som kan bli urimelig høy. Å ta i betraktning «alle omstendigheter» betyr å ta med i beregningen at det haster å tilfredsstille behovene for de som ikke har noen jord, Statens finanser, mulighetene de nye eiere har til å betale tilbake, de virkelige behov hos de tidligere eiere og deres familier osv. . .

I tilknytning til den økonomiske utvikling tar Konsilet for seg dens sosiale og kulturelle konsekvenser. En viss forandring i strukturene blir sikkert ikke til å unngå, men man må også prøve å bevare særpreget kulturelt arvegods: «I mange tilfelle er det presserende nødvendig å revidere samfunnets økonomiske og sosiale struktur. Men man skal vokte seg for utilstrekkelig overveide tekniske løsninger, især slike som skaffer mennesket visse materielle fordeler på bekostning av dets åndelige natur og utvikling. For «mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn». Hver eneste

del av menneskenes verdensomfattende familie bærer med seg og i sine beste tradisjoner noe av den åndelige skatt som Gud har betrodd til menneskeheten, selv om mange ikke vet hvem denne skatt stammer fra». På samme måte betrakter Konsilet en politisk utvikling som må vokse etter hvert. En slik vekst er like så nødvendig som den økonomiske utvikling. Om det kan være noen rimelige grunner for å bruke en mer autoritær politisk form, er det ikke alt som kan godtas: «Umenneskelig blir det når den politiske makt inntar en totalitær eller diktatorisk holdning som krenker individene og de sosiale gruppers rettigheter». Etter hvert kan og må demokratiet bli en stadig mer utviklet realitet: «Om utøvelsen av enkelte rettigheter er blitt midlertidig innskrenket av hensyn til det felles beste skal friheten gjenopprettes så snart situasjonen har forandret seg». I allfall kan diskriminering på grunn av rase, sprog eller religion ikke bli tålt: «Alle mennesker kan riktignok ikke sies å være like med hensyn til fysisk ydelseevne eller intellektuell og etisk begavelse. Enhver diskriminering i fundamentale menneskerettigheter, sosiale såvel som kulturelle, som knyttes til et kjønn, en rase, en hudfarve, en samfunnsstilling, et sprog eller en religion, er ikke desto mindre i strid med Guds plan. Den skal derfor overvinnes og fjernes».

STAVANGER		
OLAF L. MÜLLER Sykeartikler Drogeri og Parfyeri Stavanger	MOES AKTIETRYKKERI Stavanger	 PARKEN Bok og papir BERGE OG TJELFLAAT Kongensgt. 24 - Stavanger
Sengeutstyr og Hvitvarer <i>Norem Baade's</i>	TEKNISK BUREAU A/S Tlf. 27 000 - Stavanger	Stavanger Likkistefabrikk & Begravelsesbyrå Jacob O. Krefling, Hlf. 20 433 Magnus Madsen > 27 194
GULLKANT kaffe fra FRED. HANSEN	HELGE HELGESEN Slakterforretning Pedersgt. 7 Tlf. 22 919	<i>True Meieri</i> STAVANGER
JOHAN FOSSE Musikkforretning STAVANGER	STAVANGER PLISSEFORRETNING Kjoler Bluser Undertøy	KROGH & PEDERSEN A/S Spesialitet kaffe STAVANGER

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

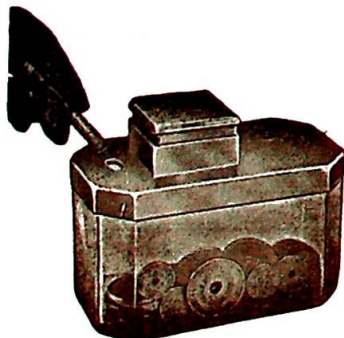
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05
Privat 55 77 87 - 69 43 72

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tilfr.adr.: RUSTFRIKNUT

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« KLAR »
Fåes i banker over hele landet

TÅSEN BOK OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

WISBECH
AKTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tlf. 21 69 06

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Gladsv. 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØYENGT. 2, Oslo

Melitta
KAFFEFILTER

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90